

موت
من تهر
نابین
سهم فایم

مطالع

من
امیرانه

مهر حین
نصیه

فارسی کهکشانی

سه روز در سیستان

فهمه آلیا

و ناس
نوع ناس
نوع ناس
نوع ناس

خاتون
خاتون

نوروز
نوروز
نوروز
نوروز

نوروز

فصل اول: نهادها

درس اول: محله‌ی ما

واژه‌نامه

محله: قسمتی از شهر یا روستا.

اطراف: دور و بر.

قنادی: شیرینی فروشی.

دکان: مغازه.

ثبت نام: نام نویسی.

نگران: دلواپس.

فیروزه ای: به رنگ فیروزه.

عظمت: بزرگی.

عادت: آنچه بر اثر تکرار، رفتار همیشگی انسان می‌شود.

گلدسته: ستون‌های بلندی که در مساجد می‌سازند تا صدای اذان به گوش برسد.

نکته ۱: گاهی با شنیدن یک کلمه، یاد کلمه‌های دیگری می‌افتیم که بین آن‌ها ارتباط

معنایی وجود دارد. مثلاً وقتی کلمه‌ی معلّم را می‌شنویم به یاد درس، دانش‌آموز، کتاب

و ... می‌افتیم در زبان فارسی به این ارتباط «شبکه‌ی معنایی» می‌گویند.

نکته ۲: اگر بخواهیم تعداد چیزی را که از یک عدد بیشتر است، نشان دهیم، یکی از نشانه‌های «ان، ها، ات، ظ» را

به آخر کلمه اضافه می‌کنیم. **مانند:** دوستان، دفترها، قطرات

برای جمع بستن همه‌ی کلمه‌ها می‌توانیم از نشانه‌ی «ها» استفاده کنیم. همه‌ی کلمه‌هایی که نشانه‌ی جمع دارند،

جمع نیستند. برای تشخیص آن‌ها باید نشانه‌ی جمع را از آخر کلمه حذف کنیم. اگر کلمه معنی داشت، جمع است.

در غیر این صورت آن نشانه قسمتی از کلمه است و نشانه‌ی جمع نیست.

مانند: شکلات، داستان، اژدها

شکلات
داستان
اژدها

درس اول: محله‌ی ما

۹ با توجه به کلمه‌ی « کتابخانه » در واگن‌ها کلماتی بنویسید که با هم ارتباط معنایی داشته باشند.

۱۰ مانند نمونه نوشته‌های زیر را کامل کنید.

🍌 موجودات یعنی چند موجود ، موجودها

🍌 حیوانات یعنی ..... ، .....

🍌 لحظات یعنی ..... ، .....

۱۱ برای کدام کلمه‌ها می‌توان از دو نشانه‌ی جمع «ها» و «ات» استفاده کرد ، آن‌ها را رنگ بزنید.

۱۲ برای تصویر مقابل ، سه جمله زیبا بنویسید.

درس دوم: زنگ ورزش

واژه‌نامه

موضوع: آن‌چه درباره‌ی آن گفت و گو می‌شود. حرفه‌ای: کسی که در کاری مهارت دارد.

ماهرانه: با مهارت، استادانه

حیرت: شگفتی

پیوسته: پی در پی، به دنبال هم

سُفالی: ظرف یا اشیا گلی

جنب و جوش: تلاش

بیشه: جنگل

بحث: گفت و گو

بلور: نوعی شیشه شفاف که در ساختن به کار می‌رود.

جلب نظر کردن: جلب توجه کردن

باستانی: کهن، بسیار قدیمی

نرم نرمک: آهسته

تُنگ: پارچ سفالی یا شیشه‌ای که در آن

برگزار شدن: بر پا شدن

آب یا نوشیدنی می‌ریزند.

مرتب: کسی که چیزی را یاد می‌دهد.

درس‌نامه

نکته ۱: کلمات **مخالف** یا **متضاد** کلمه‌هایی هستند که از نظر معنی و مفهوم برعکس

یکدیگر هستند و با علامت **≠** نشان داده می‌شوند.

مانند: گرما **≠** سرما

نکته ۲: کلمه‌های (من، تو، او، ما، شما، آن‌ها) اگر در اول جمله قرار بگیرند، باید با قسمت آخر جمله هماهنگ و

متناسب باشند.

مانند: آن‌ها کتاب خریدند.

گاهی در اول جمله به جای (من، تو، او، ما، شما، آن‌ها) اسم انسان، حیوان، شهر یا اشیاء می‌آید که این کلمات

هم باید با کلمه آخر جمله (فعل) هماهنگی داشته باشند.

مانند: مدادها از روی میز افتادند.

درس سوم: آسمان آبی، طبیعت پاک

۱ با ترکیبات زیر جمله بسازید .

زیبایی های طبیعت :

غرق شادی:

آشغال

تقسیم

آشیانه

پاکیزه

دسته بندی کردن

معلم

تمیز

لانه

آموزگار

زباله

۳ جاهای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید .

معلم دانش آموزان را به چند گروه ..... کرد .

تمام حیوانات ..... لانه ی خود را تمیز می کنند تا در ..... سالم زندگی کنند .

دانش آموزان کلاس سوم همراه آموزگار خود برای ..... به دامنه ی کوهی رفتند .

صدای دل نشین چشمه ، ما را ..... شادی و نشاط کرد .

درس سوم: آسمان آبی، طبیعت پاک

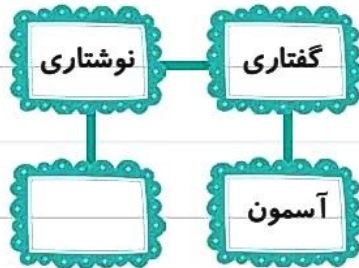
۹ از هر عبارت هم خانواده‌ی کلمه‌ی نوشته شده‌ی داخل کمانک را پیدا کنید و در جای خالی بنویسید.

معلم دانش آموزان را به چند گروه تقسیم کرد. (قسمت)

به همه چیز خوب نگاه کنید تا زیبایی های طبیعت را بهتر ببینید. (مطبوع)

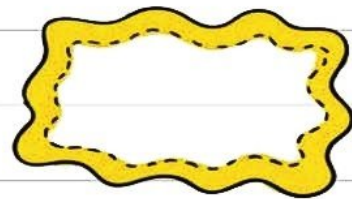
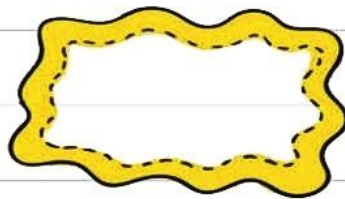
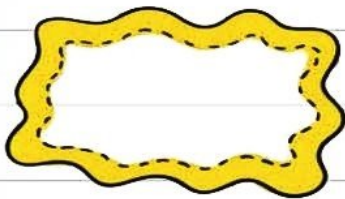
تمامی حیوانات اطراف لانه‌ی خود را تمیز می‌کنند تا در محیطی سالم زندگی کنند. (سلامت)

۱۰ جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید.

۱۱ کلمه ها را بخوان و سه ترکیب جدید بساز.

قایق ساحل کوچک لب شادی گل

۱۲ اگر شما یک درخت در دل طبیعت بودید، به کسانی که برای تفریح به آنجا می آمدند، چه می گفتید؟

درس چهارم: آواز گنجشک

۶ کلمات خواسته شده را از متن درس پیدا کنید و بنویسید.

کلمه ۴ حرفی هم معنی کوشش   کلمه ی بدون نقطه   کلمه ی تشدید دار   هم خانواده مبحث   کلمه ی ۵ نقطه

--	--	--	--	--	--

۷ کلمه های گروه «الف»، را با کلمه های گروه «ب» ترکیب کنید و در ستون خالی بنویسید.

الف	ب	ترکیب های جدید
ضبط - روزنامه	مدرسه - علمی	
زنگ - هفته ی	صوتی - سوم	
آلودگی - کلاس	سلامت - دیواری	
صداها ی- کتاب های	صوت - زیان آور	

۸ در جاهای خالی از علائم مناسب نگارشی استفاده کنید.

مامان با خودش گفت این بچه که این همه درس می خواند پس چرا خانم معلم ناراضی است ماما نمی دانست با این مسئله چه کند

راحله نماینده ی گروه کوشش از روی یادداشت خود خواند صدای هواپیما بوق اتومبیل ها ضبط صوت بعضی از ماشین ها باعث آلودگی صوتی می شود

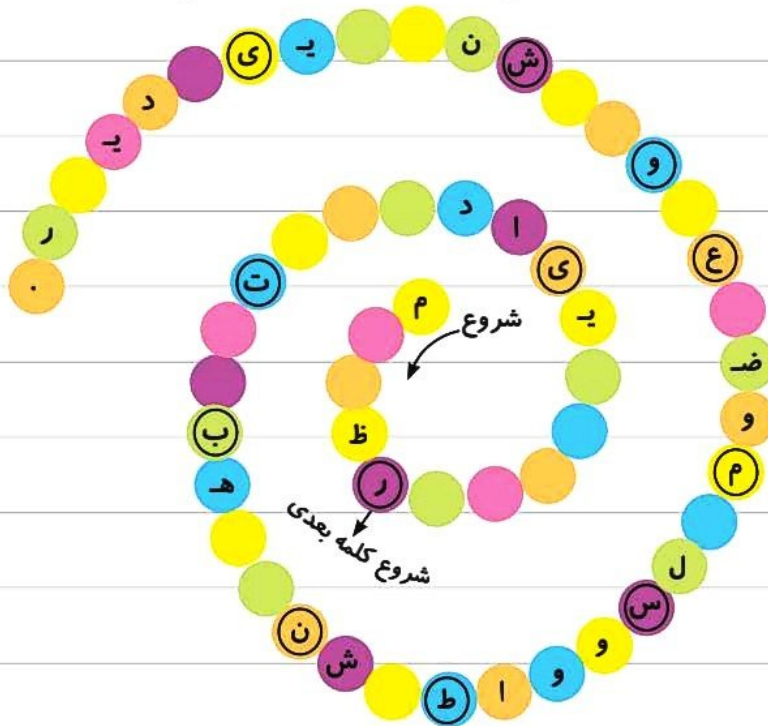

درس چهارم: آواز گنجشک

۹ دور کلمات درس «آواز گنجشک» خط بکشید.

مشغول مرتبی کوه محله پاکیزگی درس
 لذت بخش دیشب ترقه خستگی گویا
 منظم طبیعت اهمیت موفقت بحث هواپیما

۱۰ با حرف آخر هر واژه، واژه‌ی جدیدی از درس انتخاب شده است آن‌ها را پیدا کنید و بنویسید.

قشنگم دقت کن

کلمه‌ای که پیدا می‌کنی باید تعداد حرف‌هایش به تعداد خانه‌ها تا کلمه‌ی بعدی باشد.

فصل سوم: اخلاق فردی - اجتماعی

درس پنجم: بلدرچین و برزگر

واژه‌نامه

دهقان: کشاورز.	برزگر: کشاورز.
صحرا: بیابان.	آشیانه: لانه.
درو: برداشت کشت، چیدن گیاهان.	انتظار: صبر، شکیبایی.
خویشان: جمع خویش، نزدیکان.	کشتزار: مزرعه.

نکته ۱: در زبان فارسی کلمه هایی وجود دارند که مثل هم نوشته می شوند ولی مثل هم خوانده نمی شوند و معنای آن ها نیز با هم تفاوت دارد. به این کلمه ها «**کلمات مشابه**» یا «**کلمات هم نویسه**» می گویند.

مانند: (دَم - دَم) (مُهر - مِهر) (گُل - گِل)

مادر بزرگ، گُل های باغچه را در گلدان کاشت.

در کارگاه سفالگری، کوزه های زیبایی با گِل ساخته می شود.

نکته ۲: شکل درست خواندن یا تلفظ صحیح این کلمات را باید در جمله تشخیص داد.

نکته ۳: وقتی در مورد کاری که همین حالا در حال انجام دادن آن هستیم و هنوز به پایان نرسیده است، جمله ای

می نویسیم، زمان جمله «زمان حال» است.

مانند: الان خواهرم در اتاقش نقاشی می کشد.

الان با مادرم خانه را تمیز می کنیم.

درس پنجم: بلدرچین و برزگر

۷ کلمه های مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید و در جای خالی بنویسید.

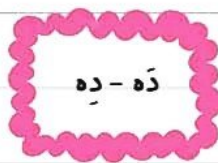

فاطمه الان مشق هایش را ..... (می نویسد - نوشته بود)

بچه ها هم اکنون در پارک با وسایل، بازی ..... (کردند - می کنند)

سینا اکنون با پرگار یک دایره ..... (کشیدند - می کشد)

۸ در جاهای خالی کلمه ی مناسب قرار دهید.

او هر سال برای دیدن پدر بزرگ و مادر بزرگ به ..... می رود.

با دیدن زیبایی های طبیعت یاد لطف و ..... خداوند می افتیم.

او به آرامی از اتاق بیرون رفت اما ..... دقیقه ی بعد به اتاقش برگشت .

دندان پزشک، دندان های ..... خورده را از دهان مردم بیرون می کشد.

۹ جمله زیر را با توجه به تصویر کامل کنید.

این جا کلاس سوّم است . معلّم .....

خود را بیازماییم (درس ۶ تا ۴)

۱- وقتی در جمله نیاز به مکث کوتاهی داریم از کدام گزینه استفاده می‌کنیم؟

- الف) گیومه   ب) ویرگول   ج) دو نقطه   د) نقطه

۲- کدام کلمه را می‌توان به دو شکل متفاوت خواند؟

- الف) زیبا   ب) قصر   ج) جالب   د) نشسته

۳- کدام گزینه با بقیه تفاوت دارد؟

- الف) دستکش   ب) نفت کش   ج) مکش   د) هواکش

۴- املاي کدام کلمه غلط است؟

- الف) ضبط صوت   ب) احوال‌پرسی   ج) موزوع   د) تلویزیون

۵- کدام یک با سه کلمه دیگر هم خانواده نیست.

- الف) تعجب   ب) جعبه   ج) عجیب   د) عجب

۶- ..... وسیله‌ای است که با آن بار را جا به جا می‌کنند؟

- الف) دودکش   ب) میخ‌کش   ج) نفت‌کش   د) بارکش

درس سشم: فداکاران

۱۲ جاهای خالی را با توجه به شعر «مثل باران» کامل کنید.

پنجره‌های غبار آلود را ..... بوسه می‌دادیم و.....

از صدای شر شر..... ناودان‌ها.....

کاش می‌شد..... با نشاط و پاک و.....

مهربان و تازه و..... کاش می‌شد،.....

۱۳ با استفاده از علائم نگارشی مناسب برای تصاویر زیر یک داستان کوتاه بنویسید.

۱۴ کلماتی که زمان گذشته را نشان می‌دهند قرمز کنید.

درس هشتم: پیراهن بهستی

جبرئیل

سعادت‌مند

نیازمندان

لطیفی

ضعیفی

۱ جاهای خالی را با کلمات داده شده کامل کنید .

لباس مادرم پارچه‌ی نرم و ..... داشت .

زن فقیری با صدای ..... گفت: « لباسی ندارم که به تن کنم. »

طولی نکشید که ..... به خانه‌ی حضرت محمد (ص) آمد .

« هرگز ..... نخواهید شد مگر چیزی را که دوست دارید به ..... ببخشید. »

۲ جدول زیر را کامل کنید .

			آ	۱
			د	۲
			ر	۳
			و	۴

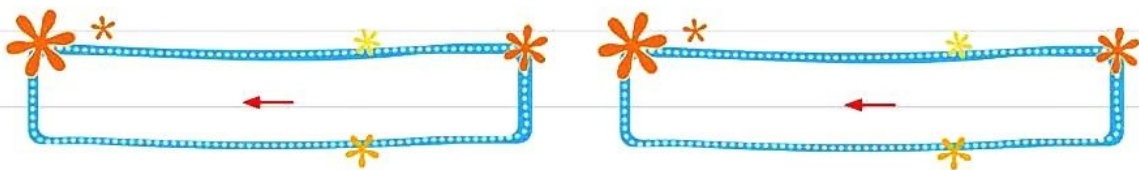
۱- هم معنی « نخست »

۲- مخالف « سعادت‌مند »

۳- نام فرشته‌ی بزرگ خدا

۴- مخالف « ناراحت »

۳ دو کلمه از متن درس پیدا کنید و برای آن‌ها هم خانواده بنویسید .

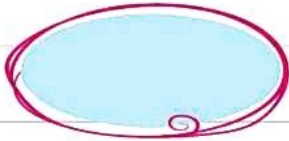

درس هشتم: پیراهن بهشتی

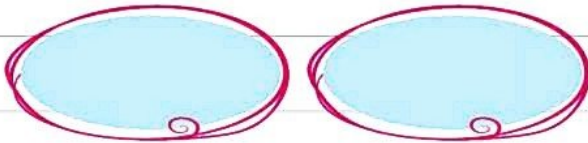
۷ ابتدا متن زیر را با دقت بخوانید ، سپس به سؤالات زیر پاسخ دهید .

تولی نکشید که جبرئیل ، فرشته ی بزرگ خدا ، به خانه ی حضرت محمد (ص) آمد . خانه ، بوی بهشت گرفت . پیراهن سبز زیبایی جلو ی حضرت گذاشت و گفت : ای رسول خدا ! خداوند به تو سلام رساند و به من فرمان داد که به حضرت فاطمه (س) سلام برسانم و این لباس سبز بهشتی را برای او بیاورم .

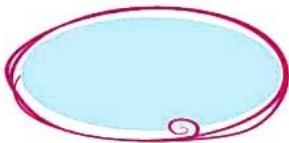
الف) یک کلمه از متن پیدا کنید که اگر اول آن « سر » قرار دهیم یک کلمه ی جدید ساخته می شود .

ب) در متن دو کلمه درست نوشته نشده اند، آن ها را پیدا کنید و صحیح آن ها را بنویسید .

ج) کدام کلمه در متن به معنی (دستور) است ؟

۸ با اضافه کردن « خوش » به کلمه های زیر مخالف آن ها را بنویسید .

رنگ $\neq$ بین $\neq$ رفتار $\neq$

درس هفتم: بوی نرگس

واژه‌نامه

غایب: پنهان از چشم.	استوار: محکم، سخت.
حوض: جایی برای نگه داری آب.	فروغ: روشنایی، نور.
زلال: روشن و صاف.	نغمه: صدای خوش، سرود.
سرحال: شاد، با نشاط.	بی انتها: بی پایان.
خیره شدن: با دقت به چیزی نگاه کردن.	چشم نواز: زیبا، قشنگ.
دل نشین: خوشایند و پسندیده.	زعفران: گیاهی خوش بو که ارزش غذایی و دارویی دارد.
عطر: بوی خوش.	جویبار: جوی بزرگی که از جوی‌های کوچک تشکیل شده است.
قورت: فرو بردن.	بلعید: خورد.

درس نامه نکته ۱: با اضافه کردن «دل» به بعضی از کلمات، کلمات جدیدی با معنای جدید ساخته می‌شود.

مانند: دل + نشین ← دل نشین

دل + انگیز ← دل انگیز

نکته ۲: یک جمله از قسمت‌های مختلف تشکیل شده است که مهمترین آن «فعل» است که معمولاً در آخر جمله می‌آید و معنی جمله را کامل می‌کند. گاهی در شعرها به خاطر رعایت کردن وزن و آهنگ شعر، جای فعل در جمله تغییر می‌کند و ممکن است اول یا وسط بیاید.

جمله ممکن است کوتاه باشد و از یک «فعل» تشکیل شده باشد که مفهوم را می‌رساند.

مانند: رفتم، آمدند، خریدم

درس هشتم : بوی نرگس

۳ در متن زیر حروفی را که موربانه خورده ، بنویسید تا کلمه کامل شود .

بوی گل ..... حرافم را پر کرده است . بوی بهترین ..... رها را حس می کنم ، بوی ری ..... ان را .

ای عزیزترین ..... ایب بیا ! باران بر بام های ..... فالی می بارد . دریا بی اتن ..... است .

۴ بعضی از کلمات مهم درس در جدول چیده شده است، آن ها را پیدا کنید و بنویسید .

ب	ی	ا	غ	د	و	ر	س
ج	د	س	ج	ز	پ	ط	م
*	ل	ا	و	ر	خ	ب	و
ک	ر	ر	ی	د	ص	ی	س
د	ش	م	ب	ک	ر	ع	ی
ذ	ی	ت	ا	پ	ط	ت	ق
*	ن	ا	ر	ف	ع	ز	ی

۵ کلمات هم معنی را به یکدیگر وصل کنید .

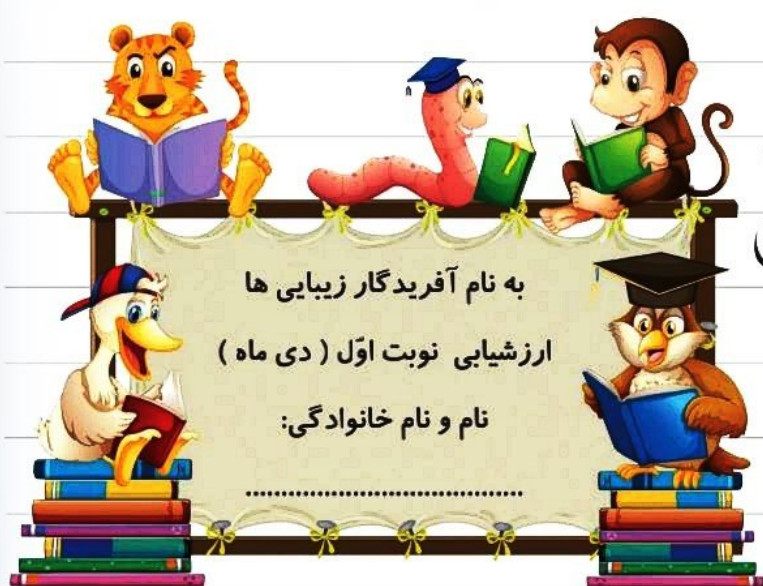
پنهان از چشم فروغ

سرود دل نشین

نور و روشنایی نغمه

پسندیده غایب

ارزشیابی نوبت اول

به نام آفریدگار زیبایی ها
 ارزشیابی نوبت اول (دی ماه)
 نام و نام خانوادگی:

.....

۱- در بین کلمه های زیر ، کلمه ای مخالف را پیدا کنید و کنار هم بنویسید .

گوش نواز	شجاع	بهترین
منظم	کاهش	افزایش
گوش خراش	ترسو	نامنظم

۲- کلمه ها را با یکی از نشانه های (ات - ان - ها) جمع ببندید .

بچه : خانواده : خاطره : قهرمان :

۳- به سوال های زیر پاسخ کوتاه دهید .

یک مکان دینی نام ببرید .

یک مکان بهداشتی نام ببرید .

یک مکان ورزشی نام ببرید .

ارزشیابی نوبت اول

۴- برای کلمه های زیر یک هم خانواده بنویسید .

عطر

صبر

لطیف

اطراف

۵- جمله ی زیر را بخوانید و از حالت گفتاری به نوشتاری تبدیل کنید .

تموم حیوونا اطراف لونه ی خودشون رو تمیز می کنن .

۶- هم معنی و هر کلمه را از جدول پیدا کنید و بنویسید .

ذ	ا	ل	گ	و	ل
خ	ا	م	و	ش	ی
ز	چ	ی	د	ن	ل
م	خ	س	ر	و	د
ر	ش	ن	و	ر	ک

سکوت :

فروغ :

باعث :

نغمه :

سر مشق :

درو :

۷- کلمه ی (ببر) را به دو صورت بخوانید و با آن ها جمله بسازید .

ببر :

ببر :

واژه‌نامه

اغلب: بیشتر.	گشوده ای: باز کرده ای.
مراقب: مواظب، نگهبان.	تپش: ضربان.
آسیب: ضرر، صدمه.	صفا: صمیمیت، پاکی.
آغوش: بغل، میان دو دست.	شفا: درمان.
لذت: حالت خوشایند و خوب.	یکتا: تنها، یگانه.
آزرده: رنجیده، ناراحت.	خالق: آفریننده.
صمیمی: همدل و مهربان.	معمولاً: بیشتر وقت ها.

درس نامه

نکته ۱: با ترکیب «مند» به آخر بعضی کلمات یک ترکیب جدید ساخته می شود که معنای «داشتن یا دارا بودن» می دهد.

مانند: ثروت + مند ← ثروتمند
انسان ثروتمند، یعنی انسانی که ثروت دارد.

نکته ۲: به جمله های زیر توجه کنید.

مینا آمد . سعید رفت . بچه خندید .

در همه ی جمله های بالا معنای جمله کامل است .

درس دهم: یارمهربان

تمرین

۱ به جای کلمه های مشخص شده در جملات ، هم معنی آن را در کمانک بنویسید .

می دانم که بیشتر شما، مرا خیلی دوست دارید. (.....)

خیلی مراقب هستید تا در باد و باران نمانم. (.....)

بهترین وقت برای من، آن لحظه ای است که مرا در آغوش می گیرید . (.....)

۲ کلمات مخالف را به هم وصل کنید .

بسته

خیلی

دشمنان

حقیقت

کم

آزرده

دلخوش

دوستان

بی سواد

گشوده

دروغ

باسواد

۳ غلط های املائی را در متن زیر پیدا کنید و آن ها را تصحیح کنید .

حتمن پی برده اید که من هم ماند شما هستم و بعضی وقت ها چیزهایی از شما می پرسم تا بدانم خوب متوجه

حرف های من شده اید یا نه .

درس یازدهم: نویسنده‌ی بزرگ

گفت: «بلی؛ یک روز چهل شتر، قربانی کرده بودم امرای عرب را؛

گفت: «بله، یک روز برای امیران عرب چهل شتر قربانی کرده بودم، (سفره‌ای برای پذیرایی آنان پهن کرده بودم)

و خود به گوشه‌ی صحرا، به حاجتی بیرون رفتم. خارکنی را دیدم پشته فراهم نهاده،

و خودم برای انجام کاری بیرون رفته بودم. خارکنی را دیدم که بوته‌های خار جمع کرده است.

گفتم: «به مهمانی حاتم چرا نروی؛ که خلقی بر سماط او گرد آمده اند؟»

به خارکن گفتم: «چرا به مهمانی حاتم نمی‌روی که جمعی از مردم بر سر سفره‌ی او جمع شده اند؟»

(بدون زحمت می‌خورند و لذت می‌برند و تو این جا به سختی کار می‌کنی؟)

گفت: «هر که نان از عمل خویش خورد منت حاتم طایی نبرد.»

(خارکن) گفت: «هر کس زحمت بکشد و از دسترنج خودش روزی اش را به دست بیاورد، محتاج افراد دیگری

مثل حاتم طایی نمی‌شود.»

درس یازدهم: نویسنده‌ی بزرگ

واژه‌نامه

خلق : مردم، آفرینش.	امرای عرب را : برای فرمانروایان عرب.
پُشته : تپه، توده.	احادیث : جمع حدیث ،سخنان پیامبران و امامان.
سماط: سفره.	برتر: بالاتر.
جوان مردی: بخشندگی.	خویش: خود.
حاجت : نیاز، احتیاج.	گرد آمدن: جمع شدن.
فراهم نهاده : آماده کرده.	مجازات: تنبیه.
خارکن : کسی که کارش کردن خار است .	خلیفه : جانشین، نماینده.
بزرگ همت تر : بخشنده تر.	حکیم: انسان دانا و خردمند.
آرامگاه : قبر، مزار.	حفظ: نگه داری.
حاتم طایی : شخصی که به بخشندگی شهرت داشت.	صبر: شکیبایی ، بُردباری.
حکایت : سخن کوتاهی که پند و اندرزی را بیان می کند.	هراسان: ترسان، بیمناک.
أُمرأ : جمع امیر، امیران، فرمانروایان.	مژده: خبر خوب.
آثار: جمع اثر، نشانه ها.	حاصل: نتیجه، سود.
خواب گزار : کسی که خواب دیگران را توضیح می دهد.	جوان مردی: بخشندگی، مردانگی.
	آرامش: آرام بودن، آسودگی.

شرح متن درس:

حاتم طایی را گفتند : « از خود بزرگ همت تر در جهان دیده ای یا شنیده ای ؟ »

به حاتم طایی گفتند : « از خود بخشنده تر در این دنیا دیده یا از کسی درباره ی او شنیده ای ؟ »

درس یازدهم: نویسنده‌ی بزرگ

۱۱ دور کلماتی که با «ستان» ترکیب نمی‌شوند، خط بکشید.

۱۲ خواب گزار دوم، چگونه خواب خلیفه را تعبیر کرد؟

۱۳ در متن زیر کلمه‌ی «آن» به چه چیزی اشاره دارد؟

در راه به این فکر می‌کرد که درون جعبه چیست؟ وقتی به خانه رسید صبرش تمام شد و در آن را باز کرد.

۱۴ در هر گروه یک واژه با بقیه تفاوت دارد، آن را پیدا کنید.

الف: سروستان - تابستان - نهالستان - نیستان

ب: خوش مزه - خوشبخت - خوشه - خوش رو

۱۵ برای کلمه‌های جدول سوال بنویسید.

	ش	ی	ر	ا	ز	۱ ←	-۱
	ب	ز	ر	گ	*	۲ ←	-۲
	ز	ی	ا	ر	ت	۳ ←	-۳

واژه‌نامه

طمع: حرص، زیاده خواهی.

حریص: طمع کار.

می ربایند: می دزدند.

نهراسیم: نترسیم.

حفظ: نگهبانی، نگه داری.

زاد: به دنیا آورد.

پرورد: پرورش داد.

پهناور: گستره، وسیع.

زادگاه: محل تولد.

فربیا: بسیار زیبا.

دل انگیز: خوب و زیبا.

برازنده: مناسب، شایسته.

رونق: رواج.

گسترده: پهن کرد.

خلیج: پیش رفتگی نسبتاً وسیع آب در خشکی.

زرخیز: دارای خاک حاصلخیز و معدن های با ارزش.

معنی شعر:

آه ای ایران عزیز! سرزمینی که خاک حاصلخیز و معدن های با ارزش داری.

تو چقدر زیبا هستی! زیبایی تو بسیار است.

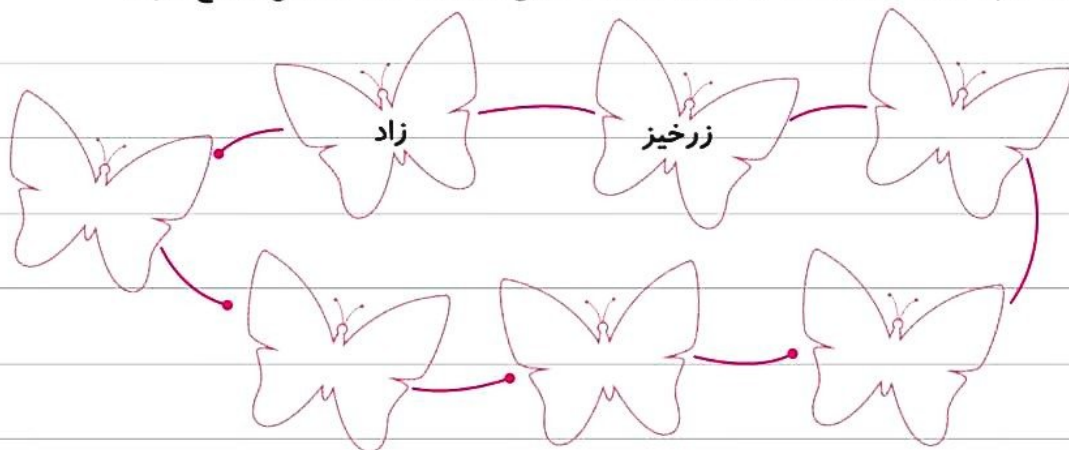
تو ای ایران از شمال و جنوب به دریا راه داری (اگر تو را مانند انسانی ایستاده فرض کنیم) سرت در دریای شمال

است و پایت میان دریای جنوب (بسیار وسیع و بزرگی).

درس دوازدهم: ایران عزیز

۷ مانند نمونه ادامه دهید. کلمه ی بعدی باید با آخرین نشانه ی کلمه ی قبلی شروع شود.

۸ در هر سطر کلمه هایی را که متفاوت است، مشخص کنید.

نمکدان - دندان - گلدان - خندان

یخدان - آتشدان - مردان - شمعدان

۹ با شنیدن نام وطن چه کلماتی به ذهن شما می آید؟ درباره ی یکی از آن ها یک بند بنویسید.

درس پانزدهم: دریا

۷ هر یک از کلمات زیر از چه قسمت هایی تشکیل شده اند ، بنویسید .

..... + ... خوش رفتار	..... + ... گلستان	..... + ... گلدان
----------------------------	-------------------------	------------------------

۸ چرا شاعر دریا را مثل « آینه ی آسمان ، دیده است ؟

۹ در هر ردیف ، کدام حرف در کلمه ، کم یا اضافه است ؟ آن را در جای خالی بنویسید.

	←	می خیزد = م خ ر ز ی د ی
	←	دل گشا = ل د س ش گ ا
	←	بی خیال = ی خ ی ل د ب

۱۰ کلمات مناسب را در جای خالی قرار دهید .

دهانه

دهان

هر آتشفشان یک ..... دارد .

چشم

چشمه

ما سال گذشته به ..... آبگرم کلات رفتیم .

درس هفدهم: جسم های آسمان

۱ در متن زیر حروفی را که جا افتاده است بنویسید تا کلمه کامل شود .

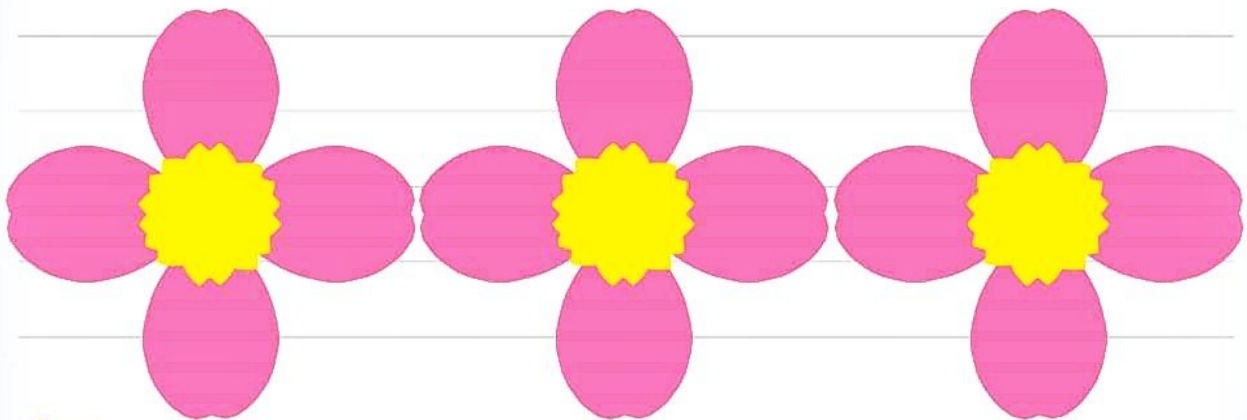
آن شب هم ..... ل همیشه ..... برق تماشای آسمان بودم که ناگ..... ان ستاره ای کوچک و نورانی دستم را گرفت .

حال ..... جیبی داشتم . آسمان چقدر در گسترده و وسیه ..... بود !

۲ در متن زیر غلط های املایی را پیدا کنید و شکل صحیح آن ها را بنویسید .

حال اجیبی داشتم . آسمان آبی گستره و وسیع بود! چه پرواز هیجان انگیز و جالبی! آسمان ساف است و ستاره ها

با درخشش زیبای، آن را آراسته ان. از خدای بزرگ برای آفرینش این همه زیبایی و عزمت تشکر می کنم .

۳- کلمه های زیر را با نشانه مناسب جمع ببندید؟

لحظه : ستاره : درخت : کلمه:

۴- معنی واژه های زیر را بنویسید .

عظمت : عاقبت : حیرت : جوز :

نغمه : هم نوعان : بزرگر : ماهرانه :

۵- جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید .

مهدی و خواهرش دو ساعت قبل مشق هایشان را .....

..... هفته ی قبل به دیدار مادر بزرگت رفتی .

من هر روز چند آیه از قرآن را .....

۶- برای هر یک از کلمات زیر دو هم خانواده بنویسید .

شاغل   حاصل   نظم

۷- مخالف کلمه (حریص) و (پاکیزه) چیست؟

به نام یزدان پاک

نام و نام خانوادگی : ارزشیابی بی پایانی

۱- جمله ی صحیح و غلط را مشخص کنید .

حسن امیدزاده جان مسافران قطار را نجات داد .

علم و عمل با هم ، هم خانواده هستند .

رعایت بهداشت تنها مربوط به بهداشت فردی است .

آلمان یک کلمه ی جمع است .

۲- گزینه درست را انتخاب کنید .

الف) کدام گزینه با بقیه متفاوت است ؟

(۱) دودکش (۲) چکش (۳) خط کش (۴) میخ کش

ب) کدام یک از گزینه های زیر ضرب المثل نیست ؟

(۱) هنوز دو قورت و نیمش باقیست (۲) اول دفتر به نام ایزد دانا

(۳) آشپز که دوتا شد ، آش یا شور می شود یا بی نمک (۴) هر چه کنی به خود کنی